

ΤΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ PAUL ROUGET

ΓΕΡΟΝΤΟΚΟΡΗ

(Από το 'Ημερολόγιο της 'Αλίκης Ντερώ).

'Α π ρ ί λ ι ο ς 1898.—Πρέπει να το πάρω πια απόφασι. Δέν είμαι παρά μιὰ γεροντοκόρη, Γεροντοκόρη!... Τί κόρα, τί άσχημη λέξις! Καί όμως πρέπει να την σινηθίσω και να την παραδεχτώ. Ναι. Κιτίταξα πρό όλίγων στών καθρέφτη καί είδα, ότι δέν είμαι πια καλύτερον νέα καί όμορφη. Έχω οριθεί στο μέτωπο και γύρω στα μάτια. Τό χαμόγελό μου δέν είνε πια θελητικό, όπως πρώτα. Καί τό πρόσωπό μου έχασε τή φρεσκάδα του. Θεέ μου, πόσο είνε άδνηροό να γεράνη κοράκι!... Δέν ήμουν ποτέ ποιά όμορφή, αλλά δέν ήμουν καί άζηλη. Όσοίσο δέν παντρεύτηκα, γιατί ήμουν φτωχή. Κι ήμουν άωμα δύο μορφοίσα λογική. 'Επιγα κάθε επιθυμία τής καρδιάς μου. Υπέφερα όμως... Γιατί είνε τραγικό να προσπαθής να πνίγεις τοις πόθος τής καρδιάς σου... Μά πάει πια, τελείωσε... Λίγο καιρό πρίν, έλεγα άκόμα. Σήμερα όμως ό καθρέφτης μου μου έδωσε να καταλάβω καλιά τί γέγρασα... Είμαι μιὰ γεροντοκόρη!... Καί δέν πρέπει να τό ξεχνώ. Εύτυχώς έχω γιά συντροφιά μου τή βέλαινα μου και τά καναρινάκια μου στο κλωβί. Ράβω όλη μέρα σχεδόν, ενώ τά χρυσά μου πουλάκια κελιάδου... Είνε άνοιξις, ό ήλιος λάμπει, ό ουρανός είνε όλογάλανος, τά δέντρα άνθίζουν. Μου έρχονται δάκρυα στα μάτια... "Όσο καί αν είμαι γεράνη και λογική, είνε στιγμές που ή μοναξιά μου με πνίγει..."

νος δέν με κότταζε, δέν με πρόσχε. "Ήμουν φτωχή καί ήταν πλούσιος. "Α, πόσο υπέφερα γιά τήν άδιαφορία του! 'Εξ αίτίας τής άδιαφορίας του αϊτής αναγκάστηκα να ξενητευτώ. Καί χτές, ύστερα από τόσα χρόνια, τον ξαναείδα. Με χαρώτησε πρώτα έκείνος, καί έγω κοκκινισα, όπως κοκκινισα όταν ήμουν δεκάξη χρόνων. Ταράχηνα, έτρενα... Καί τόρα που γράφω αυτά τά λόγια, είμαι άκόμα συγχωρημένη. Κοιτώθω καί άνεύρηγο, ένα παράξενο συναίσθημα, που είνε σαν χαρά και σαν λύπη συγχρότως. Μά όχι! Πρέπει να είμαι λογική... Πρέπει να επιβληθώ στη φτωχή μου καρδιά, που είνε δυστυχώς άκόμα ζωντανή. Δέν πρέπει να ξεχνώ, ότι είμαι γεροντοκόρη και άφθιας.

Φ ε β ρ ο υ ά ρ ι ο ς 1899.— Τρέμω όλη άκόμα!... Πρώ όλίγων ό Γασπάρι ήταν έδώ. "Ήμουν μόνη. Καί μου είνε ότι περιμένα τόσον καιρό να μου πη... Μου είνε, ότι μ' αγαπάει!... Θεέ μου, τί όνειρο!... Ναι, ναι, φαίνεται, ότι μ' αγαπούσε από πολύ νέος, αλλά δέν τοίμοισε τότε να μου τό πη. "Υπέφερα πολύ όταν έβγα, με συνλογίζοταν σ' όλο τό διάστημα που έλειπα και χάρισε πολύ όταν με ξαναείδε έξαφνα. Τί όμορφο πού είνε να ακούη κανείς αυτά τά λόγια, όταν έχει υποφέρει πολλά καί έχει ζήσει μόνος, όπως εγώ!... "Ήθελα να φανώ άδιαφορη σ' όσα μου έλεγε, αλλά δέν μπορούσα να κρύψω τή συγκίνησή μου. Καί ό Γασπάρι έξακολουθούσε να μιλάη: —"Φτάνει, μου είνε, να θέλετε και θα σας γίνω γεράνη μου σ' Φτάνει να θέλω τό... Μα τί άλλο θέλω, παρά να μίν είμαι μόνη στη ζωή μου και να γίνω γεράνη του Γασπάρι; Κλείνω από χαρά... Τί εύτυχία, τί γλυκιά εύτυχία, να ζω σικά σε μιὰ καρδιά, ή όποια θα χτυπά γιά μένα μόνο, και θα μπορούσά τίς εμπιστεύομαι δια σου μοιθοό!..."

Σήμερα δέν έχω να γράφω στο ήμερολόγιό μου, παρά γιά θλιμένες και δάκρυα...

Ό κ τ ώ β ρ ι ο ς 1898.—Είνε τώρα όχτώ μέρες που μου φαίνεται, ότι όνειρευόμια. Μου συνέβη καί ά ανέλαστο. Πέσαν είχα άγοράσει ένα λαχείο. Καί με τό λαχείο αυτό, που τό είχα σχεδόν ξεχάσει, κερδίω άξαφνα έκαστο χιλιάδες φράγκα!... Γιά μένα είνε ένα πολύ μεγάλο ποσό αυτό. Είπε θεοσώπος! "Είνα πλούσια σε μιὰ στιγμή, εγώ που ήμουν τόσο φτωχή!... Μά άμέσως ύστερα από τή μεγάλη αϊτή χαρά, μου ήρθε μιὰ μεγάλη λύπη. "Η άδελφή μου 'Αδελίνα, διατένε χρόνια μεγαλύτερη μου, και χήρα από καιρό, πέθανε στη Λορραίνη! Τά παιδιά τής, ό Πέτρος καί ή Ιωάννα, είνε άκόμα άνηλικα. Είχε παντρευτεί από έρωτα ή άδελφή μου 'Αδελίνα. "Ήταν όμορφη καί άγάπης ένα φτωχό έργάτη. Τής λέγανε, ότι καθώς ήταν όμορφή, τής άξιζε να πάρη έναν καλύτερο, μα έκείνη ήθελε να κάνει ένα γάμο έρωτος και όχι συμφέροντος. "Αλλά δυστυχώς, έλειπα από μερικά χρόνια, άφορ παντρεύτηκα, ή φτωχή μου άδελφή, έμεινε χήρα. "Ο γαμπρός μου έπεσε μιὰ μέρα από μιὰ στήλη, όπου έργαζόταν, και σκοτώθηκε!... "Από τότε ή ζωή έγινε σκληρή και δύσκολη για τήν άδελφή μου και τά παιδιά τής. "Αλλά ήταν γεράνη, ή καιμένη ή 'Αδελίνα. 'Εργάστηκε για να ζήση τά παιδιά της. 'Εγώ, δυστυχώς, δέν μπορούσα να τή βοηθήσω, όπως ήθελα. Πότε-πότε τής έστελνα κανένα μικρό όδωρο από τις οικονομίες μου. Καί τόρα τά κανένα μου τά άνηλικα είνε παντρώμια... Τί θα γίνουν χωρίς τή μανοία τους; Μά να που εύτυχώς εγώ τόρα είμαι πλούσια! Θα πάω να ζήσω μαζί τους..."

Τ α ν ο β ά ρ ι ο ς 1899.—Βοήθα τ' άνηλικα μου σε άξιόσθηνη κατάστασι. "Η δύστιχια τους ήταν μεγάλη. "Η Ιωάννα είνε δέκα έφτά ετών. Είνε πολύ όμορφη, μοιάζει τής μητέρας τής. "Ο Πέτρος είνε δέκα πέντε. Τους λατρεύω και τους δύο. Δέν θέλω να είμαι τίποτε άλλο, παρά ή φθιας αϊτή των παιδιών. Καί όμως, ή καρδιά μου δέν έπαψε να χτυπά "Αχ, τό γράφω και μου φαίνεται σαν όνειρο. Κι όμως ναι... "Η καρδιά μου χτύπησε χτές πολύ δυνατά, διαν έξαφνα, έντελώς τυχαία, βρόθηνα μερσάσι στον Γασπάρι, τον παλιό μου φίτονα. Γιατί έχω μεγαλώσει καί εγώ στη Λορραίνη. Από μικροίσα άκόμα συνλογίζομια τον Γασπάρι. "Όταν ήγνα δέκα έξη χρόνων, κοκκινισα όταν τον έβλεπα. "Ήταν τρία χρόνια μεγαλύτερός μου. Μά εκεί-

Μ ά ρ τ ι ο ς 1899.—'Αλλοίμονο, σήμερα δέν έχω να γράφω στο ήμερολόγιό μου, παρά μόνο γιά θλιμένες και δάκρυα. Καί όμως πόσο εύτυχισμένη ήμουν λίγες μέρες πρίν! "Αλλοίμονο!... Είχα ξεχάσει, ότι χάρηκε πια γιά μένα ή εύτυχία!... "Η Ιωάννα, τήν όποιαν θεωρούσα άκόμη παιδί, μου έκμυστηροήτηκε ότι αγαπά ένα νέο. Είνε άξιωματικός, αλλά φτωχός. "Η Ιωάννα κλαίει πικρά, γιατί δέν είνε δυνατόν να παντρευτούν. Τά κανένα τά παιδιά!... Πώς αγαπούνται!... Μου έδειξε ή άνηλικα μου μερικά γράμματά του. Τί εύκρηνης, τί θερμή αγάπη!... Τί να κάνω τόρα; Πρέπει να τοις σώσω εγώ. Πρέπει να προκρίσω τήν Ιωάννα. "Ο νόμος άπατεί να πάρη ένας άξιωματικός μιὰ προίκα, τό λιγότερο, τριάντα χιλιάδες φράγκα. Είνε πολλά για μίς. "Αλλά δέν μπορεί να γινή διαφορητικό, πρέπει να τό δώσω εγώ. Γιάν τίς σπουδές του Πέτρου έχω καταθέσει ήδη είκοσι χιλιάδες στην Τράπεζα. "Όταν όμως είπα στο Γασπάρι, ότι θέλω να προκρίσω τήν Ιωάννα, αϊτός έγινε έξω φρενών. —"Είνε τρέλλα, μου είνε, αυτό που τά κάνεις. Είνε μεγάλη τρέλλα! Κι όταν τοις είπα, ότι καταθέσω στην Τράπεζα είκοσι χιλιάδες σ' όνομα του Πέτρου, τότε πια άγρίεψε, έγινε σωστό θηρίο!... —"Είπα γιά δέσμο! μου είνε. Καί πρέπει να ξέρεις, ότι άι δώσεις και τις τριάντα χιλιάδες στην Ιωάννα, τότε δέν είνε δυνατόν να γινή ό γάμος μας... Κι έτσι πια κατάλαβα... "Ο Γασπάρι δέν μ' αγαπούσε. "Ήθελε να με πάρη γιά τό χριμάτι μου. "Εμαθα, ότι πέρασε τά νεύτα του διασκεδάζοντας. Κι έχασο όλη του σχεδόν τήν περιουσία. Καί τόρα!... Τώρα θα κινώ έντελώς μόνη στη ζωή. "Η Ιωάννα θα παντρευτή, ό Πέτρος θα πάει να σπουδάη. Τί θα γίνω μόνη; Τί να κάνω, Θεέ μου, τί να κάνω; Είμαι άνανδρη ίσως, άλλ' αγαπώ πάντα τον Γασπάρι..."

Α π ρ ί λ ι ο ς 1899.—Πήρα τέλος μιὰ απόφασι. "Η Ιωάννα υπέφερε πολύ καί δέν μπορούσα να τήν βλέπω καί κλαίη. Τής είπα λοιπόν να γράμην στον αγαπημένο τής, ότι θα δώσω τήν προίκα που ζητάει. "Ο Γασπάρι τό έμαθε. Καί

... (continuation of the text from the previous block)

ΕΝΑΣ ΡΙΨΟΚΙΝΔΥΝΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΣ ΤΟΥ ΜΠΕΝΙΟΒΣΚΥ

Αιχμάλωτος των Ρώσων. Η εξορία στη Σιβηρία. Ο έρως της κόρης του φρουράρχου. Τα έξοδα της απόδρασης. Η παρτίδες του σκακιού. Μια απέπειρα δηλητηρίασως. Ο γάμος του. Κατάδικη εις θάνατον. Η συμφιλίσις. Η δραπετεύσις.

ΙΑ από τις πιο εξέχουσες στρατιωτικές φασογονίες του 18ου αιώνος, ήταν κι' ο κόμης Μενιόβσκι—Αίγγουτος—Μπενιόβσκι, ο οποίος διακρινόταν ιδίως για το ροζοκίτινο χωματίτσα του. Ο Μπενιόβσκι ήταν ούγγρος καταγωγής, γόνος μιάς από τις αριστοκρατικότερες οικογένειες της πατρίδος του, αλλά είχε καταταχτεί ως στρατηγός στο στρατό της Πολωνίας, η οποία τότε βρισκόταν σ' εμπόλεμη κατάσταση με τη Ρωσία.

Σε μιιά μάχη όμως ο Ούγγρος είνενης συνελήφθη αιχμάλωτος από τους Ρώσους με καιμιά ενόχληση από τους άντρες και η στάση μαζί τους εξορίστος στο Μπλοτστερτζόσκ, μιιά μικρή πόλη της Σιβηρίας.

Εκεί ο Μπενιόβσκι, νέος καθώς ήταν και προικισμένος με εξαιρετική μύηση και με αριστοκρατικούς τρόπους, δεν άργησε να κερδίση την εκτίμησι και τη συμπάθεια του φρουράρχου, σπουδίου την επιτήρησι υπήγετο και αυτός και οι σύντροφοί του.

Και το αποτέλεσμα ήταν ότι, ύστερ' από λίγον καιρό, ο φρουράρχος τον προσέλαβε ως παιδαγωγό των κοριτσιών του. Η μικρότερη και η θωρακιστή άρ' αυτές, η Αφανασία, δεν άργησε να ερωτευτή τον Ούγγρο στρατηγό και ανέλαβε μάλιστα να διευκολύνη τη δραστηριότη του, αφού προηγουμένως ο φίλος της της υποσέθηκε ότι φεύγοντας θα την έπαιρνε μαζί του και θα την παντρεύονταν.

Τότε ο Μπενιόβσκι, αφού εξασφάλισε την υποστήριξη της κόρης, κάλεσε τους συντρόφους του, τους εξέθεσε το σκοπό του και άρχισε να καταστρώη μαζί τους το σχέδιον της φυγής. Αποφασισαν δηλαδή να καταλάβουν εν πρώτοις το φρούριο, όπου ήσαν φυλακισμένοι, να άρπασούν τους άνδρες της φρουράς και να φύγουν με το μοναδικό κυβερνητικό πλοίο που ήταν άγκυροβολημένο εκεί για την υπηρεσία του φρουράρχου.

Στο μεταξύ όμως έφραζε να έξοικονομήσουν ένα σεβαστό χρηματικό ποσόν για να το χρησιμοποιήσουν στις διάφορες ανάγκες των και να μωρέσουν μ' αυτό να βγούν έξω από τα σίνορα της Ρωσίας.

Ευτυχώς ο Μπενιόβσκι ήταν δεινός σκακιστής και έκεινη την εποχή βρισκότανος σ' Μπλοτστερτζόσκ άρκετο πλούσιος ήμιστοι και κτηριατά, οι οποίοι τρελλάνονταν για το σκάκι κι' έπαιζαν σ' αυτό τεράστια ποσά.

Ο Μπενιόβσκι άρχισε να τους προσεγγίξη σιγά-σιγά, ώσπου τον κέρισε στον νικητό τους και κωτρώθηκε να κερδίση άρ' το παιχνίδι δώδεκα χιλιάδες ρουβλία, ποσόν που έταρκοσε και γι' αυτόν και για τους συντρόφους του. Στο μεταξύ όμως, πριν έπιχειρήσουν να δραστηρεύουν, συνέβη κάτι που μταίωσε το σχέδιον τους.

Μεταξύ των σωματιών του Ούγγρου στρατηγού ήταν και κάποιος Καζαρίνοφ, ο οποίος είχε άτελειπει από τη συνεχή χασούρα του και είχε αποφασίσει να δηλητηριάση τον τομερό αντίπαλό του. Την πρωτοχρονιά λοιπόν του 1771, κάλεσε τον Ούγγρο στρατηγό μαζί με μερικούς άλλους εξοριστους άξιωματικούς, για να τους προσφέρη στο σπίτι του τσάι, στο όποιο έφραζε δηλητηριασμένη άφασι.

Αλλά η τύχη είνενης τον Μπενιόβσκι, ο οποίος δεν έπαι άφισως το τσάι του, όπως έκαναν οι περισσότεροι άρ' τους συντρόφους του. Την ίδια νύχτα έμιασε ένας από αυτούς πέθανε μέσα σ' φρικτούς πόνους!

Άμέσως ο Μπενιόβσκι παρουσιάσθηκε στο φρούραρχο και του

κατήγγειλε τη βδελυρή άπόπειρα, η οποία είχε διαπραχθεί κατά της ζωής των. Ο φρουράρχος κάλεσε τότε τον Καζαρίνοφ, ο οποίος δεν μπορούσε φυσικά να δικαιολογηθή και άπολόγησε την ένοχη του.

Πρός υπερασπίσι τον όμως έπελασέθη το γεγονός ότι κάποιος από τους εξοριστους, ο Πολωνός Πιανιτόν, του είχε άποκαλύψει το σχέδιον της φυγής των αιχμάλωτων. Θέλησε λοιπόν να τους δηλητηριάση, για να προλάβη την κατάληψη του φρουρίου και την πραγματοποίησι της δραστηριότητός του.

Κατόπιν αυτού ο φρουράρχος ζήτησε ν' άνακρίνη τον Πιανιτόν. Ο Μπενιόβσκι όμως είδοποιησε έγκαιρώς τους συντρόφους του για την πράξη του προδοτή, κι' αυτοί παρασύναγαν τον Πιανιτόν σ' ένα έρημικό μέρος των τουφεκιών και τον έθαψαν άμέσως.

Αλλά η εξαφάνισις του Πολωνού έβαλε σ' ύποψισι το Ρώσο φρουράρχο, ο οποίος έδωσε έντελλη να έπιτηρούν πού προσεχτικά τους εξοριστους και πρό πάντων τον άρχηγό τους.

Η κατάσταση όμως αυτή έφραξε οι άτελειπαι την ερωτευμένη κόρη του φρουράρχου, η οποία αποφάσισε να έξοικονογήη στους γονείς της το κρυφό ασήμα της. Ο πατέρας της μόλις έμαθε τον έρωτά της έγινε έξω φρενών. Αλλά επειδή άγατούσε πολύ τη θυγατέρα του δέχτηκε στο τέλος να την παντρεύη με τον άγατημένο της, ο οποίος άλλωστε υπελόγησε, ότι λόγω των ύψηλων σχέσεών του γένησθα δάπτειν γάμο και θα γύριζε ελεύθερος στα χτήματά του.

Ο γάμος όμως αυτός ενέβαλε σ' ύπνοους τους συντρόφους του Μπενιόβσκι, οι οποίοι τον έκήρυξαν ως προδοτή και τον καταδίκασαν σ' θάνατο. Μια νύχτα λοιπόν τον έκάλεσαν σ' μιιά μυστική συνεδρίασι και μόλις έφρασε εκεί του άνηγγειλαν την άπόφασί τους, έτοιμοι να τον σκοτώσουν.

Τότε ο στρατηγός τους εξέηγησε ότι το γάμο του δεν είχε συνάψει άκαθώς για να διευκολύνη τη φυγή τους, κι' οι συντρόφοι του του ζήτησαν συγγώρησι.

Κατόπιν αυτού αποφασισαν να έπιταχύνουν την έρασημόν του σχεδίου των και θύσαν την ήμερα της φυγής τους. Αλλά λίγες ώρες πριν, πήγε πάλι και τους πρόδωσε κάποιος κατάσκοπος στο διοικητή, ο οποίος έστειλε έναντιόν τους ένα λοχο πεζικού έφοδιασμένον μ' ένα κανόνι.

Προηγουμένως όμως η Αφανασία είδοποιησε τον σπύγγο της για τον κίνδυνο και ο Μπενιόβσκι έλαβε τα μέτρα του. Μόλις δηλαδή οι Ρώσοι έπληρώσαν, τους έδήλωσε πως ήταν έτοιμος να παραδοθή, Έπαφελούμενος λοιπόν από την ευπιστία τους, ώρμησε έναντιόν των με τους άντρες του, τους άφώλισε και τους πήρε το κανόνι.

Έπειτα, χωρίς να χάση καιρό, τράβηξε με τους άντρες τον πρός το φρούριο, με την άποφασί να το καταλάβη. Αλλά καθώς προχωρούσαν, συνάντησαν το φρούραρχο, ο οποίος τους περιέμενε μαζί με τους στρατιώτες της φρουράς του, και στήσαν μαζί του πεισματώδη μάχη. Σ' αυτή τη μάχη έφρονέθη ο φρουράρχος και οι Ρώσοι έπαθαν πανωλεθρία.

Μετά την άίματηρή νίκη τους οι εξοριστοι μήχαν στο πλοίο του φρουράρχου, το όποιο έφορτώσαν με τρωμάς και πολεμοφόδια, και κίνησαν να φύγουν. Αλλά την ώρα που άπαικαίνοντο από το φρούριο, είδαν μιιά γυναίκα που έτρεχε σάν τρελλή κατά μήκος της άκρογιαλιάς κι' έγενεζε ζοηρά πρός το μέρος των.

Ήταν η Αφανασία, η γυναίκα του στρατηγού, που την είχε κλείσει ο φρουράρχος μαζί με όλη την οικογένειά του σ' ένα έξοχικό σπιτάκι, επειδή προέβλεπε τη μάχη. Η Αφανασία είχε μάθει τώρα το αποτέλεσμα της συγκρούσεως και το φόνον του πατέρα της κι' έτρεχε κοντά στο σπύγγο της.

Ο Μπενιόβσκι δεν θέλησε να έγκαταλείψη τη γυναίκα του που τον άγατούσε με τόση λαχάρα, που είχε προσφερθή με τόση προθυμία να διευκολύνη τη φυγή του και που έγκατέλειπε τώρα τους δικούς της για να τον άκολουθήση. Έστειλε λοιπόν από το πλοίο μιιά βάρκα να την παραλάβη και την πήρε μαζί του στην πατρίδα του, όπου έζησαν ευτυχισμένοι τον ύπόλοιπο βίο τους.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΟΙ ΥΨΗΛΟΤΕΡΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Σύμφωνα με τις συγκριτικές έρευνες ενός Γάλλου ανθρωπολόγου οι πιο ύψηλωσομοι άνδρες της Ευρώπης είνε οι Νορβηγοί και οι Σουηδοί. Ύστερ' άρ' αυτούς έρχονται οι Σκωττοι και οι Άγγλοι με ύψος 1.70 μ., κατά μέσον όρον, οι Ιρλανδοί, οι Δανοί, οι Βέλγοι και οι Γερμανοί με ύψος 1.67 μ. και οι Ρώσοι, οι Ρουμάνοι και οι Γάλλοι με ύψος 1.66 μ. περίπου. Ο πιο μικρόσωμος λαός είνε οι Λάπωνες, των οποίων το ύψος δεν υπεραβαίνει το 1 μέτρο και 54 εκατοστόμετρα.

Ο Μπενιόβσκι

πέρασε χιές από μπροστά μου, χωρίς να γυρίση να με κοιτάξη. Μου έσαν, ότι παντρεύεται με μιιά χήρα, πολύ μεγαλύτερη μου, αλλά και πολύ πλούσια, καθώς φαίνεται. Το ένοχημα να είνε ευτυχισμένος... Θεέ μου!... Τό καθήρον είνε κάποτε πολύ όδνηρον, Φοδόμωνα τόσο, να μείνω δλομόναχη στη ζωή μου! Και να που καταδικάζομαι να μείνω μονάχη ως την τελευταία μου στιγμή!... Η Ίωάννα θα φύγη μόλις παντρευτή... Ο Πέτρος είνε στο Λύκωο του Ναυού, και ύστερα θα πάη στο Παρίσι, στην Κεντρική Σχολή... Άφοσιώθηκα τόσο σ' αυτά τα παιδιά!... Και τώρα η Μοίρα μου τα στέλνει μακριά!... Και θα μείνω μόνη, έντελώς μόνη!... Μιά γεροντοκόρη!... Μα ενώ η καρδιά μου ματώνει, σκέρντομαι: «Γιατί να κλαίη κανείς όταν μπορεί να κινή ευτυχισμένους τους άλλους;...».